

переорієнтацію цього процесу на постановку і самостійне розв'язання ними конкретних навчальних завдань (пізнавальних, дослідницьких, перетворюючих, проектних тощо).

Суть діяльнісного підходу у навчанні іноземних мов полягає у тому, що сам процес оволодіння мовою є своєрідною моделлю спілкування. Діяльність у даному випадку підпорядковує собі всі сторони навчання: співвіднесення знань з уміннями і навичками, відбір прийомів навчання, зміст загальноосвітніх та виховних завдань, а також обсяг і характер зв'язків з іншими дисциплінами. Головне у діяльнісному підході – це спрямованість навчального процесу на розвиток практичних умінь володіння мовою як засобом спілкування у різноманітних життєвих ситуаціях.

Отже, діяльнісний підхід спрямований на розв'язання проблеми сучасної освіти.

Література

1. Леонтьев А.Н. Деятельность сознания. Личность / А.Н. Леонтьев. – М. : Педагогика, 1975. – С. 175-181.

2. Пустовіт Григорій. Діяльнісний підхід у навчання особистості в позашкільному закладі : психологічний аспект / Григорій Пустовіт. Рідна школа, – 2007. – № 11-12. – С. 3.

3. Щукина Г.И. Роль деятельности в учебном процес се / Г.И. Щукина [Кн.. для учителя]. – М. : Просвещение, – 1986. – С. 15-16.

*Ярошук Ірина Дмитрівна,
Тернопільський національний економічний університет*

ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ У ВНЗ ЕКОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЮ

Системотворним компонентом підготовки майбутніх економістів до професійного спілкування є комплекс педагогічних умов, які сприятимуть організації ефективного педагогічного процесу у ВНЗ економічного профілю та її реалізації. Основною цінністю особистісно орієнтованих педагогічних технологій є особистісний підхід, який об'єднує та втілює такі ідеї підготовки майбутніх фахівців, як гармонійний розвиток особистості, аксіологізація педагогічних стосунків як основи формування демократичної і повнофункціональної особистості, формування позитивної Я-концепції тощо.

Особистісний підхід, за визначенням К. Платонова [2], є підходом до людини як до особистості, яку науковець трактує як систему, що визначає всі інші психічні явища. Такий підхід є ключовим психолого-педагогічним принципом організації навчально-виховного процесу. Це своєрідний методологічний інструментарій, в основу якого покладено цільові установки, методика психодіагностичних та психолого-технологічних засобів, що

сприяють глибокому та цілісному розумінню пізнання особистості. Серед принципів реалізації особистісного підходу виділяють:

- постійне вивчення та відмінне знання особливостей особистості студента;
- уміння викладача ВНЗ діагностувати реальний рівень формування умінь, навичок, особистісних якостей тощо;
- оперативну зміну тактики взаємодії зі студентом залежно від нових умов та обставин;
- максимальну опору на власну активність особистості викладача;
- створення умов для самостійності, ініціативності, уміння спрямовувати діяльність, яка веде до успіху [1, с. 15].

Досягнення високих результатів у будь-якій діяльності унеможлиблюється без становлення морального «Я» особистості, яке «...вміщує в суб'єктивній формі систему відповідних суспільно значущих пріоритетів, створюється у процесі розвитку її морально-духовної свідомості та самосвідомості. При цьому свідомість забезпечує розвиток позитивних ставлень до певних моральних норм, тобто особистісних властивостей, а самосвідомість – їх емоційно-ціннісне оцінювання. Внаслідок цієї своєрідної «діяльності переживання» особистісна властивість може перетворитись на відповідну особистісну цінність, конкретний образ морально духовного «Я» як безумовне вартісне надбання і складова ядра особистості» [1, с. 30].

Сформована у процесі життєдіяльності Я-концепція має неабиякий вплив на розвиток особистості фахівця, його діяльність та поведінку. «Я-концепція – це відносно стійка система уявлень особистості про себе, яка ґрунтується на усвідомленні й оцінюванні своїх фізичних, характерологічних, інтелектуальних та інших властивостей. Вона є інтегрованим образом власного Я, на основі якого людина формує свої стосунки з іншими людьми» [3, с. 398]. Тому центральною ланкою системи професійної підготовки майбутніх економістів повинна стати особистісно-орієнтована підготовка, яка базуватиметься на врахуванні індивідуальних особливостей студентів та спрямовуватиметься на розвиток у них позитивної Я-концепції. Адже самоаналіз та самоспостереження, усвідомлення власних дій і вчинків сприятиме досягненню майстерності майбутнього фахівця у процесі його професійної діяльності.

Значущість формування позитивної Я-концепції особистості під час навчання в університеті зумовлена потребами підготовки майбутнього економіста і полягає у теоретичному та практичному оволодінні студентами психологічними знаннями та їх досконалій реалізації у реальних життєвих і професійних ситуаціях з метою особистісного зростання. З. Становських, провівши дослідження динаміки уявлень про себе та образу «Я- професіонал», з'ясував, що образ професіонала у процесі навчання у вищому навчальному закладі стає менш ідеалізованим, більш диференційованим та структурованим [4].

Отже, визнання індивідуальності студента, створення необхідних і достатніх умов для його розвитку є одним із основних принципів формування

позитивної самооцінки, самоповаги.

Література

1. Викулина М. А. Личностно-ориентированная подготовка студентов в педагогическом вузе (основы теории) : [монография] / М. А. Викулина. – Н. Новгород : Нижегород. гуманитар. центр, 2000. – 136 с.

2. Платонов К. К. Структура и развитие личности / К. К. Платонов. – М. : Наука, 1986. – 256 с.

3. Психологічна енциклопедія / авт.-упоряд. О. М. Степанов. – К. : Академвидав, 2006. – 424 с.

4. Становських З. Актуальні проблеми професійного становлення особистості майбутніх практичних психологів / З. Становських // Проблеми підготовки і підвищення кваліфікації практичних психологів у ВУЗах : зб. матеріалів Всеукраїнської наук.-практ. конф., 16-17 травня 2002 г. / за ред. С. Д. Максименка. – К. ; Тернопіль, 2002. – С. 49–52.